

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
„ 31 ” 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. профектора з НІР
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
„ 31 ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НЦНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
„ 31 ” 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни „ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 07 „УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ”

Спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Освітньо-професійна програма „Фіскальне адміністрування”

Кафедра ФІНАНСІВ ім. С. ЮРІЯ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен (семестр)
Денна	I	I	30	15	5	4	96	150	I
Заочна	I	I	8	4	-		138	150	II

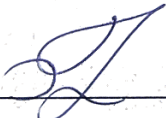
31.12.2023

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 „Управління та адміністрування” спеціальності 072 „Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.)

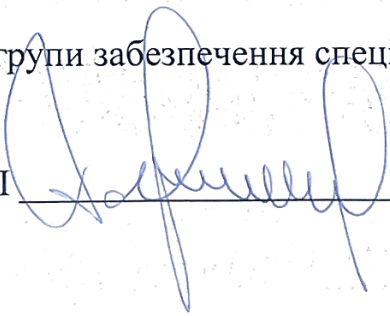
Робочу програму склав д.е.н., проф. Андрій КРИСОВАТИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів ім. С. І. Юрія, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Зав. кафедри  Ольга КИРИЛЕНКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності з фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності  Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОП  Андрій КРИСОВАТИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

1. Опис дисципліни «ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

Дисципліна «Податкова політика»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань (шифр, найменування) – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність (шифр, найменування) – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: <i>Денна – I</i> <i>Заочна – I</i> Семестр: <i>Денна – I</i> <i>Заочна – II</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Фіскальне адміністрування»	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна – 96</i> <i>Заочна – 138</i> Тренінг <i>Денна – 4 год.</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i> <i>Заочна – немає</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – <i>екзамен</i>

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета курсу «Податкова політика» - сприяти підготовці кваліфікованих фахівців, що володіють системою знань з теорії та практики оподаткування і податкової політики.

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами знань з теорії та практики оподаткування і реалізації податкової політики; засвоєння навиків практичної роботи у сфері оподаткування як платників податків, так і працівників органів Державної податкової служби України.

Курс сформований на основі науково-обґрунтованих знань та припущень і орієнтований на сучасне економічне мислення. Отримані знання сприятимуть кращому розумінні мотивів поведінки суб'єктів держави на різних стадіях економічного розвитку, аналізу правильності прийняття рішень стосовно формування фінансових ресурсів держави. Курс передбачає отримання знань стосовно теорії та практики оподаткування, податкового регулювання і податкового контролю, формування та використання доходів бюджетів, реалізації різних форм оподаткування, шляхів реформування податкової системи в Україні.

Вивчення курсу «Податкова політика» передбачає наявність системних та ґрунтовних знань із курсів «Податкова система», «Фіскальне адміністрування», «Організація податкового контролю», та цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу «Податкова політика»:

- вивчення теоретико-організаційних основ податкової політики;
- ознайомлення з науковими дискусіями стосовно змісту та напрямків проведення податкової політики.
- формування системи знань про процеси акумулювання фінансових ресурсів держави;
- дослідження ефективності використання категорій податкової політики.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

СК10	Здатність застосовувати управлінські навички у сфері ведення податкової політики.
СК11	Здатність формувати пропозиції щодо удосконалення податкової політики.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності (додаткового вступного фахового випробування по спеціальності).

2.5. Результати навчання.

ПР14	Здійснювати управлінські заходи щодо ведення податкової політики
ПР15	Формувати пропозиції щодо удосконалення податкової політики

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА»

Змістовий модуль 1.

СУТНІСТЬ, НАУКОВА ПАРАДИГМА ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Соціально-економічний зміст податкової політики.

Загальний зміст категорії «податкова політика». Відмінності «податкової політики» від інших економічних категорій. Соціально-економічний зміст податкової політики. Інструменти податкової політики.

Форми податкової політики. Дискреційна податкова політика, зарубіжні та вітчизняні трактування. Види дискреційної фіскальної політики. Прагматика стимулюючої та стримувальної політик. Використання інструментів різних видів дискреційної податкової політики.

Недискреційна (автоматична) політика. Вмонтовані стабілізатори, їх види. Податки у ролі вмонтованих стабілізаторів.

Дієвість вмонтованих стабілізаторів на різних фазах економічних циклів.

Ефективність податкової політики. Рівні ефективності. Вирішення конкретних загальнодержавних цілей у контексті фіскальної ефективності.

Тема 2. Наукова парадигма податкової політики.

Наукові теорії реалізації податкової політики. Класична доктрина. Наукові погляди А.Сміта, Д.Рікардо та інших представників класицизму. Маржиналістська (неокласична) фіскальна думка. Представники маржиналізму та їх наукові узагальнення.

Кейнсіанська теорія адміністрування податків. Схильність до споживання та заощаджень. Концепція ефективного попиту, та «вбудовані механізми гнучкості».

Монетаристська економічна школа. Фрідман та його економічні погляди. Неоконсерватизм, його розвиток; сучасні погляди у фіскальній науці.

Особливості проведення податкової політики України.

Тема 3. Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики.

Інституційно-правове забезпечення податкової політики. Інституційно-організаційне забезпечення процесів реалізації податкової політики. Організаційно правова структура Державної податкової служби. Функції та завдання податкової служби. Кадрова складова інституційного забезпечення реалізації податкової політики.

Тема 4. Напрямки і форми реалізації податкової політики.

Податкове право, як основа реалізації податкової політики. Податковий менеджмент як механізм реалізації податкової політики, сутність податкового менеджменту, принципи реалізації. Податкове адміністрування, його історичний розвиток, ефективність адміністрування податків. Класифікація інструментів та загроз податкового адміністрування. Податкове планування та прогнозування. Морально-етичні засади реалізації податкової політики. Особливості інформатизації податкової політики.

Тема 5. Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті ефективної податкової політики.

Прагматика вітчизняного оподаткування, ефективність використання податкових інструментів в умовах трансформації економіки України. Сутність податкового регулювання. Принципи податкового регулювання. Інструменти податкового регулювання. Податкові пільги та преференції. Податкові періоди, ставки податків, альтернативна система оподаткування. Застосування інструментів управління податковим боргом. Пеня, штрафні санкції

Оптимізаційні моделі трансформації податкового регулювання та збалансування фіскальної та розподільчо-регулюючої функцій податків.

Змістовий модуль 2.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Тема 6. Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків.

Інструменти прямого оподаткування та види прямих податків в Україні. Ефективність прямого оподаткування та місце прямих податків в податковій системі України. Податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток підприємств. Спрощена система оподаткування. Прагматика та проблематика справляння податків на доходи та корпоративних податків в Україні.

Тема 7. Оподаткування процесів споживання та його розвиток.

Інструменти непрямого оподаткування та види непрямих податків в Україні.

Універсальний акциз як форма непрямого оподаткування. Основні види універсального акцизу, що використовується у світовій фіскальній практиці.

Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор в умовах переходу до ринку. Податок на додану вартість в умовах функціонування повнокровного ринку.

Акцизний податок, як форма специфічних акцизів. Особливості функціонування акцизного податку при розгортанні ринкових відносин. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники акцизного податку. Об'єкти оподаткування. Поняття та перелік підакцизних товарів. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів.

Економічна сутність та призначення мита. Класифікація мита. Мито як джерело доходів державного бюджету. Мито як регулятор міжнародного бізнесу і процесів споживання.

Тема 8. Місцеве оподаткування та перспективи його реформування.

Місцеві податки і збори: сутність, призначення.

Методи запровадження місцевих податків та зборів. Склад місцевих податків та зборів і порядок їх встановлення.

Місцеві збори: сутність та призначення. Перелік місцевих зборів, який визначено законодавством України. Порядок визначення платників, об'єкту оподаткування та особливості сплати щодо конкретних місцевих зборів.

Контроль за правильністю нарахування та своєчасністю сплати місцевих податків та зборів.

Шляхи реформування місцевого оподаткування в Україні та фіскальна децентралізація.

Тема 9. Проблемні аспекти функціонування податкової політики.

Політичні проблеми при проведенні податкової політики. Політичні позиції стосовно інструменту податків. Політичні тенденції у сфері формування та фінансування державних витрат. Вплив політичного фактору на різних стадіях економічного розвитку. Ефект витіснення при використанні інструментів фіскальної та податкової політики.

Тема 10. Стратегічні орієнтири податкового реформування та трансформації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів

Особливості реалізації податкової політики в умовах глобалізації. Міжнародна податкова конвергенція. Податкова політика за умов формування економіки сталого розвитку.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Податкова політика»

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ, НАУКОВА ПАРАДИГМА ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ						
Тема 1. Соціально-економічний зміст податкової політики	3	1	9	1	2	Поточне опитування
Тема 2. Наукова парадигма податкової політики	3	1	9	1		
Тема 3. Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики.	3	2	9	-		
Тема 4. Напрямки і форми реалізації податкової політики.	3	2	9	-		
Тема 5. Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті ефективної податкової політики.	3	2	11	1		
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ						
Тема 6. Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків.	3	2	9	-	2	Поточне опитування
Тема 7. Оподаткування процесів споживання та його розвиток.	3	2	9	-		
Тема 8. Місцеве оподаткування та перспективи його реформування.	3	1	9	-		
Тема 9. Проблемні аспекти функціонування податкової політики.	3	1	11	1		
Тема 10. Стратегічні орієнтири податкового реформування та трансформації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів	3	1	11	1		
Разом	30	15	96	5	4	

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивід. робота
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ, НАУКОВА ПАРАДИГМА ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ				
Тема 1. Соціально-економічний зміст податкової політики	4	2	13	-
Тема 2. Наукова парадигма податкової політики			15	-
Тема 3. Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики.			13	-
Тема 4. Напрямки і форми реалізації податкової політики.			13	-
Тема 5. Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті ефективної податкової політики.			15	-

Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ				
Тема 6. Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків.	4	2	13	-
Тема 7. Оподаткування процесів споживання та його розвиток.			13	-
Тема 8. Місьцеве оподаткування та перспективи його реформування.			13	-
Тема 9. Проблемні аспекти функціонування податкової політики.			15	-
Тема 10. Стратегічні орієнтири податкового реформування та трансформації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів			15	-
Разом	8	4	138	-

5. Тематика практичних занять.

Денна форма

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1 (2 год)

Тема : Соціально-економічний зміст податкової політики. Наукова парадигма податкової політики

Мета: Ознайомитись із сутністю податкової політики та концептуальними засадами її здійснення.

Питання для обговорення:

1. Соціально-економічний зміст податкової політики.
2. Загальний зміст категорії «податкова політика».
3. Значення податкової політики як різновиду державної політики.
4. Інструменти податкової політики.
5. Види податкової політики.
6. Класична та неокласична доктрини фіскального адміністрування. Класична доктрина. Наукові погляди представників класицизму. Маржиналістська фіскальна думка. Представники маржиналізму та їх наукові узагальнення.
7. Кейнсіанська теорія фіскального регулювання. Теорія фіскального адміністрування. Концепція ефективного попиту.
8. Сучасні тенденції фіскальної науки. Неоконсерватизм, його розвиток; сучасні погляди у фіскальній науці. Монетаристська економічна школа.
9. Особливості кругообігу фінансових ресурсів в державі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2 (2год.)

Тема: Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики.

Мета: Розуміння інституційного базису здійснення податкової політики.

Питання для обговорення:

1. Інституційно-правове забезпечення податкової політики.
2. Інституційно-організаційне забезпечення процесів реалізації податкової політики.
3. Організаційно правова структура Державної податкової служби.
4. Ієрархія органів фіскальних органів в Україні.
5. Функції та завдання податкової служби.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3 (2год.)

Тема: Напрямки і форми реалізації податкової політики.

Мета: Засвоєння механізмів реалізації податкової політики.

Питання для обговорення:

1. Податкове право, як основа реалізації податкової політики.
2. Податковий менеджмент як механізм реалізації податкової політики, сутність податкового менеджменту, принципи реалізації.
3. Податкове адміністрування, його історичний розвиток, ефективність адміністрування податків.
4. Класифікація інструментів та загроз податкового адміністрування.
5. Податкове планування та прогнозування.
6. Морально-етичні засади реалізації податкової політики.
7. Особливості інформатизації податкової політики.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4 (2год)

Тема: Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті ефективної податкової політики.

Мета: Розуміння сутності податкового регулювання.

Питання для обговорення:

1. Прагматика вітчизняного оподаткування, ефективність використання податкових інструментів в умовах трансформації економіки України.
2. Сутність податкового регулювання.
3. Принципи податкового регулювання.
4. Інструменти податкового регулювання.
5. Податкові пільги та преференції.
6. Податкові періоди, ставки податків, альтернативна система оподаткування.
7. Застосування інструментів управління податковим боргом. Пеня, штрафні санкції.
8. Оптимізаційні моделі трансформації податкового регулювання та збалансування фіскальної та розподільчо-регулюючої функцій податків.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5 (2год)

Тема: Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни оподаткування доходів та прибутків.

Питання для обговорення:

1. Інструменти прямого оподаткування та види прямих податків в Україні.
2. Ефективність прямого оподаткування та місце прямих податків в податковій системі України.
3. Податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток підприємств.
4. Спрощена система оподаткування.
5. Прагматика та проблематика справляння податків на доходи та корпоративних податків в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6 (2год)

Тема: Оподаткування процесів споживання та його розвиток.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни оподаткування споживання.

Питання для обговорення:

1. Інструменти непрямого оподаткування та види непрямих податків в Україні.
2. Універсальний акциз як форма непрямого оподаткування. Основні види універсального акцизу, що використовується у світовій фіскальній практиці.

3. Прагматика справляння податку на додану вартість в Україні.
4. Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор в умовах переходу до ринку.
5. Акцизний податок, як форма специфічних акцизів. Особливості функціонування акцизного податку при розгортанні ринкових відносин.
6. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Економічна сутність та призначення мита. Мито як джерело доходів державного бюджету. Мито як регулятор міжнародного бізнесу і процесів споживання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7 (2год)

Тема: Місцеве оподаткування та перспективи його реформування. Проблемні аспекти функціонування податкової політики.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни місцевих податків. Навчитись виділяти проблемні аспекти у податковій політиці.

Питання для обговорення:

1. Місцеві податки і збори: сутність і призначення.
2. Методи запровадження місцевих податків та зборів. Склад місцевих податків та зборів і порядок їх встановлення.
3. Місцеві збори: сутність та призначення. Перелік місцевих зборів, який визначено законодавством України. Порядок визначення платників, об'єкту оподаткування та особливості сплати щодо конкретних місцевих зборів.
4. Контроль податкових інспекцій за правильністю нарахування та своєчасністю сплати місцевих податків та зборів.
5. Шляхи реформування місцевого оподаткування в Україні та фіскальна децентралізація.
6. Політичні проблеми при проведенні податкової політики.
7. Політичні позиції стосовно інструменту податків.
8. Політичні тенденції у сфері формування та фінансування державних витрат.
9. Вплив політичного фактору на різних стадіях економічного розвитку.
10. Ефект витіснення при використанні інструментів фіскальної та податкової політики.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8 (1год).

Тема: Стратегічні орієнтири податкового реформування та трансформації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів

Мета: Навчитись виділяти вектори трансформації податкової політики.

Питання для обговорення:

1. Особливості реалізації податкової політики в умовах глобалізації.
2. Міжнародна податкова конвергенція.
3. Податкова політика за умов формування економіки сталого розвитку.
4. Завдання та пріоритети реформування податкової політики в умовах посткризового відновлення економіки.
5. Основні напрями реформування податкової системи

**Тематика практичних занять
(Заочна форма навчання)**

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1 (2 год)

Тема : Соціально-економічний зміст податкової політики. Наукова парадигма

податкової політики

Мета: Ознайомитись із сутністю податкової політики та концептуальними засадами її здійснення.

Питання для обговорення:

1. Соціально-економічний зміст податкова політики.
2. Загальний зміст категорії «податкова політика».
3. Значення податкової політики як різновиду державної політики.
4. Інструменти податкової політики.
5. Види податкової політики.
6. Класична та неокласична доктрини фіскального адміністрування. Класична доктрина. Наукові погляди представників класицизму. Маржиналістська фіскальна думка. Представники маржиналізму та їх наукові узагальнення.
7. Кейнсіанська теорія фіскального регулювання. Теорія фіскального адміністрування. Концепція ефективного попиту.
8. Сучасні тенденції фіскальної науки. Неоконсерватизм, його розвиток; сучасні погляди у фіскальній науці. Монетаристська економічна школа.
9. Особливості кругообігу фінансових ресурсів в державі.

Тема: Інституційне забезпечення формування та реалізації податкової політики.

Мета: Розуміння інституційного базису здійснення податкової політики.

Питання для обговорення:

10. Інституційно-правове забезпечення податкової політики.
11. Інституційно-організаційне забезпечення процесів реалізації податкової політики.
12. Організаційно правова структура Державної податкової служби України.
13. Ієрархія органів фіскальних органів в Україні.
14. Функції та завдання податкової служби.

Тема: Напрямки і форми реалізації податкової політики.

Мета: Засвоєння механізмів реалізації податкової політики.

Питання для обговорення:

15. Податкове право, як основа реалізації податкової політики.
16. Податковий менеджмент як механізм реалізації податкової політики, сутність податкового менеджменту, принципи реалізації.
17. Податкове адміністрування, його історичний розвиток, ефективність адміністрування податків.
18. Класифікація інструментів та загроз податкового адміністрування.
19. Податкове планування та прогнозування.
20. Морально-етичні засади реалізації податкової політики.
21. Особливості інформатизації податкової політики.

Тема: Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті ефективної податкової політики.

Мета: Розуміння сутності податкового регулювання.

Питання для обговорення:

22. Прагматика вітчизняного оподаткування, ефективність використання податкових інструментів в умовах трансформації економіки України.
23. Сутність податкового регулювання.
24. Принципи податкового регулювання.
25. Інструменти податкового регулювання.
26. Податкові пільги та преференції.
27. Податкові періоди, ставки податків, альтернативна система оподаткування.
28. Застосування інструментів управління податковим боргом. Пеня, штрафні санкції.

29. Оптимізаційні моделі трансформації податкового регулювання та збалансування фіскальної та розподільчо-регулюючої функцій податків.

Тема: Тенденції розвитку оподаткування доходів та прибутків.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни оподаткування доходів та прибутків.

Питання для обговорення:

30. Інструменти прямого оподаткування та види прямих податків в Україні.
31. Ефективність прямого оподаткування та місце прямих податків в податковій системі України.
32. Податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток підприємств.
33. Спрощена система оподаткування.
34. Прагматика та проблематика справляння податків на доходи та корпоративних податків в Україні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2 (2год)

Тема: Оподаткування процесів споживання та його розвиток.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни оподаткування споживання.

Питання для обговорення:

1. Інструменти непрямого оподаткування та види непрямих податків в Україні.
2. Універсальний акциз як форма непрямого оподаткування. Основні види універсального акцизу, що використовується у світовій фіскальній практиці.
3. Прагматика справляння податку на додану вартість в Україні.
4. Методика включення податку в ціни товарів, робіт та послуг. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор в умовах переходу до ринку.
5. Акцизний податок, як форма специфічних акцизів. Особливості функціонування акцизного податку при розгортанні ринкових відносин.
6. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Економічна сутність та призначення мита. Мито як джерело доходів державного бюджету. Мито як регулятор міжнародного бізнесу і процесів споживання.

Тема: Місьцеве оподаткування та перспективи його реформування. Проблемні аспекти функціонування податкової політики.

Мета: Ознайомлення із можливим впливом зміни місцевих податків. Навчитись виділяти проблемні аспекти у податковій політиці.

Питання для обговорення:

7. Місьцеві податки і збори: сутність і призначення.
8. Методи запровадження місцевих податків та зборів. Склад місцевих податків та зборів і порядок їх встановлення.
9. Місьцеві збори: сутність та призначення. Перелік місцевих зборів, який визначено законодавством України. Порядок визначення платників, об'єкту оподаткування та особливості сплати щодо конкретних місцевих зборів.
10. Контроль податкових інспекцій за правильністю нарахування та своєчасністю сплати місцевих податків та зборів.
11. Шляхи реформування місцевого оподаткування в Україні та фіскальна децентралізація.
12. Політичні проблеми при проведенні податкової політики.
13. Політичні позиції стосовно інструменту податків.
14. Політичні тенденції у сфері формування та фінансування державних витрат.
15. Вплив політичного фактору на різних стадіях економічного розвитку.
16. Ефект витіснення при використанні інструментів фіскальної та податкової політики.

Тема: Стратегічні орієнтири податкового реформування та трансформації податкової політики в контексті глобалізаційних процесів

Мета: Навчитись виділяти вектори трансформації податкової політики.

Питання для обговорення:

6. Особливості реалізації податкової політики в умовах глобалізації.
7. Міжнародна податкова конвергенція.
8. Податкова політика за умов формування економіки сталого розвитку.
9. Завдання та пріоритети реформування податкової політики в умовах посткризового відновлення економіки.
10. Основні напрями реформування податкової системи

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Податкова політика» виконується самостійно кожним студентом із послідувачим захистом і включає в себе дві частини:

- теоретична частина – у вигляді реферативної роботи (в т.ч. мультимедійної презентації) згідно із запропонованими варіантами індивідуальних завдань;
- прикладна частина – у вигляді розробки економіко-математичної моделі економічного розвитку через призму податкової політики.

КПЗ охоплює всі теми дисципліни «Податкова політика» та окремі питання самостійної роботи студентів. Метою виконання КПЗ є набуття студентами практичних навиків у сфері податкової політики, здійснення моделювання трендів здійснення податкової політики та розробки рекомендацій щодо покращення податкового середовища в країні.

КПЗ оформлюється згідно встановлених вимог. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з курсу.

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни «Податкова політика» – формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем організації податкових відносин, формування і використання податкових надходжень, організації і функціонування податкової політики та розвиток навичок діагностування її стану, розуміння особливостей здійснення податкової регулювання, організації процесу оподаткування на державному і місцевому рівнях, використання сучасних технологій оподаткування. Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «магістр». Проведення тренінгу дозволяє: забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Податкова політика»; розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу.

1. Податкова політика: особливості здійснення в умовах впливу ризиків військового часу.

2. Діагностика ефективності податкової політики

3. Оцінювання фіскальної ефективності загальнодержавних податків.

4. Складання проекту реформування місцевого оподаткування.

5. Формування та оцінювання ефективності податкової політики у перспективі.

8. Самостійна робота

№ з/п	Тематика	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Наукова парадигма соціально-економічного змісту податкової політики. Інструменти податкової політики та їх роль у досягненні загальнодержавних завдань. Еволюція податкової політики: зарубіжний та вітчизняний аспект.	9	13
2.	Особливості реалізації податкової політики у реаліях сьогодення. Диференціація поглядів наукових шкіл стосовно методології та напрямків реалізації податкової політики держави.	9	15
3.	Еволюція поведінки індивіда при сплаті податків. Регіональна податкова політика: необхідність та соціально-економічна роль.	9	13
4.	Механізми оцінки ефективності та важливості реалізації податкової політики. Можливості використання стимулюючої дискреційної політики в вітчизняних умовах.	9	13
5.	Психологія поведінки у суспільстві в умовах існування фіску. Роль регіонів у виконанні загальнодержавних завдань податкової політики.	11	15
6.	Можливості використання податкових стабілізаторів та трансфертного ціноутворення в українській економіці. Еволюція місцевого оподаткування в Україні.	9	13
7.	Прагматика непрямого оподаткування. Особливості прямого оподаткування в Україні	9	13
8.	Зарубіжний контекст політики трансфертного регулювання. Оцінка вітчизняного використання критеріїв фіскальної політики. Тіньова економіка та її оцінка з позиції вітчизняних реалій.	9	13
9.	Моделі керівництва оподаткуванням на прикладі податкових органів зарубіжних країн. Основні контролюючі органи у зарубіжних країнах: функції, обов'язки, повноваження та завдання. Податки як важливий інструмент податкового регулювання: умови застосування та результати впливу на економіку та суспільство.	9	15
10.	Проблеми використання інструментів податкової політики в	11	15

Україні. Особливості політичного впливу на рішення у сфері оподаткування в Україні. Проблематика реалізації фіскальної політики у наукових поглядах та працях. Основні перспективи уніфікації податкової політики до Європейських вимог		
Разом	96	138

9. Методи навчання.

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, реферування, виконання КПЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Митні правила та формальності» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування та тестування;
- модульні контрольні роботи;
- оцінювання виконання індивідуальної роботи студента;
- ректорська контрольна робота;
- залік.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу адміністрації факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу адміністрації факультету.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Податкова політика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20%	20%	40%	100%
Опитування під час заняття (теми 1–5) – 8 балів за тему – макс. 40 балів. Самостійна робота (теми 1–5) – 2 бали за тему – макс. 10 балів. Модульна робота – макс. 50 балів..	Опитування під час заняття (теми 6–10) – 8 балів за тему – макс. 40 балів. Самостійна робота (теми 6–10) – 2 бал за тему – макс. 10 балів. Модульна робота – макс. 50 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Презентація КПЗ – макс. 20 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 40 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.	Підсумковий бал = оцінка за $3M1 \times 0,2 +$ оцінка за $3M2 \times 0,2 +$ оцінка за $3M3 \times 0,2 +$ оцінка за $3M4 \times 0,4$

Разом балів:				
максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Поточне опитування під час заняття:

8 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

6 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1 бал – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Самостійна робота:

2 бали – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, винесеним на самостійну роботу, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань.

Модульна робота:

40–50 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

25–39 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10–24 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–9 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

КПЗ:

підготовка КПЗ

25–40 балів – зміст КПЗ повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження.

10–24 бали – зміст КПЗ в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві неточності.

1–9 балів – на недостатньому рівні висвітлює проблему, яка досліджувалася, логічного не завершені аналіз і оцінка стану об'єкту дослідження; наведені авторські пропозиції і рекомендації є загальними (без урахування особливостей об'єкту дослідження) і недостатньо обґрунтованими; припускається значних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань роботи.

презентація КПЗ

10–20 балів – під час презентації результатів виконаного КПЗ демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує уміння аналізувати і узагальнювати теоретичний і практичний матеріал та високий рівень підготовки презентації.

5–9 балів – матеріал презентує у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або

допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розрахунках при розв'язанні практичних завдань, презентація роботи при цьому має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1–4 бали – матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, відповіді на запитання нечіткі, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

Тренінг:

30–40 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу.

20–29 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Рекомендовані джерела інформації:

1. Bedianashvili G., Ivanov Yu. B., Paientko T.V. Tax Reforms in Ukraine and Georgia: Changing Priorities. *Journal of Tax Reform*. 2019. № 5(2): 107–128. (WoS)
2. Bringing food, plant and animal products into Canada.(2020) Canada Border Services Agency. URL: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/services/fpa-apa/bringing-apporter-fpa-eng.html>
3. Bunn Daniel, Asen Elke. (2021) International tax competitiveness Index 2021. Tax Foundation. URL: <https://files.taxfoundation.org/20211014170634/International-Tax-Competitiveness-Index-2021.pdf>
4. Can you bring it in? A guide to what you can and can't bring in to the country.(2020) Australian Border Force. URL: <https://www.abf.gov.au/entering-and-leaving-australia/can-you-bring-it-in>
5. Flamant Eloi, Godar Sarah, Richard Gaspard. (2021) New Forms of Tax Competition in the European Union: an Empirical Investigation. November 2021. REPORT No.3 URL: <https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/11/EU-Tax-Observatory-Report-3-Tax-Competition-November-2021-2.pdf>
6. Olbert, Marcel; Spengel, Christoph (2019) : Taxation in the digital economy: Recent policy developments and the question of value creation, ZEW Discussion Papers, No. 19-010, ZEW - Leibniz-Zentrum für Europäische Wirtschaftsforschung, Mannheim URL: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/194870/1/1662961618.pdf>

7. Podvieszko, A.; Parfenova, L.; Pugachev, A. (2019) Tax Competitiveness of the New EU Member States. *J. Risk Financial Manag.* 12, 34. URL: <https://www.mdpi.com/1911-8074/12/1/34/pdf>
8. Tax Incentives and Tax Base Protection in Developing Countries. URL: https://www.unescap.org/sites/default/files/S3_Tax-Incentives-and-Tax-Protection-Base.pdf
9. Taxation Trends in the European Union. Data for the EU Member States, Iceland and Norway 2019 Edition. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2019.pdf
10. The Global Competitiveness Report 2019. World economic forum. 650 p. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (дата звернення: 12.03.2020).
11. The People's Republic of China Tax Facts and Figures 2020 URL: <https://www.pwccn.com/en/tax/publications/people-republic-of-china-tax-facts-2020.pdf>
12. Десятнюк О. М., Маршалок Т. Я. Переваги та недоліки фіскальних правил як інструментів антициклічного регулювання економіки. *Науково-виробничий журнал «Облік і фінанси». Товариство з додатковою відповідальністю «Інститут обліку і фінансів»*. Київ. № 3 (85)' 2019. С. 71–82.
13. Десятнюк О. М., Ткачик Ф.П. Податкова політика в контексті стабілізації енергетичних ринків *Фінанси України*. 2022. № 10. С. 32-43
14. Дубовик О.Ю., Любчик О.К. Розвиток податкового механізму адміністрування в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 36. Ч. 2. С. 71–75.
15. Желай, О. В. (2020). Інституціональне забезпечення координованої реалізації податкової політики на сучасному етапі розвитку українського суспільства. *Економіка, управління та адміністрування*, (1(91), 104–107. [https://doi.org/10.26642/ema-2020-1\(91\)-104-107](https://doi.org/10.26642/ema-2020-1(91)-104-107)
16. Іваненко В., Лайчук С., Хоменко Г. Податкова політика суб'єктів малого бізнесу під час воєнного стану. *Економіка. Управління. Інновації*. Серія : Економічні науки. 2023
17. Коваль Н. І., Подолянчук О. А., Гудзенко Н. М. Податкова політика підприємства: особливості та значення у сучасних реаліях. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 13. С. 73-79.
18. Крисоватий А.І. Новий прагматизм фіскалізації публічних фінансів. *Світ фінансів*. № 1(66)/2021. С.10–23
19. Крисоватий А.І. Воєнні реалії фіскального простору публічних фінансів України. *Світ фінансів*. № 1(74)/2023. С.8–30
20. Луцик А. І., Дмитрів В.І. Гармонізація акцизного оподаткування алкогольних напоїв і тютюнових виробів у країнах ЄС: досвід для України. *Наукові праці НДФІ*. 2022. № 1. С. 34-44. <https://doi.org/10.33763/npndfi2022.01.034>
21. Луцик, А.І. Обґрунтування пріоритетності досягнення цілей сталого розвитку у здійсненні фіскальної політики. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 1(66). С. 89-101.
22. Мартинюк, І. (2020). Екологізація податкової політики як важливий напрям розвитку країни. *Економіка та суспільство*, (22). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22->
23. Нікітішин А. О. Податкова політика в умовах воєнного стану. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія : Економічні науки. 2023. № 1. С. 145-149
24. Роман В. П., Сливка Я. В., Маслянка П. І. Податкова політика України в рамках євроінтеграційних процесів. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 6. С. 11-14.
25. Хомин П. Я. Податкова політика України на тлі класичних принципів оподаткування *Фінанси України*. 2022. № 8. С. 118-128.
26. Чинчик А.А. Податкова політика та механізм її формування і реалізації. *Інтелект XXI*. №1. 2021 р. С. 68-71
27. Чугунов І., Макогон В. Бюджетно-податкова політика в умовах невизначеності. *Scientia Fructuosa*. 2023. № 4. С. 19-31